

AVRUPA KONSEYİ VE AVRUPA BİRLİĞİ

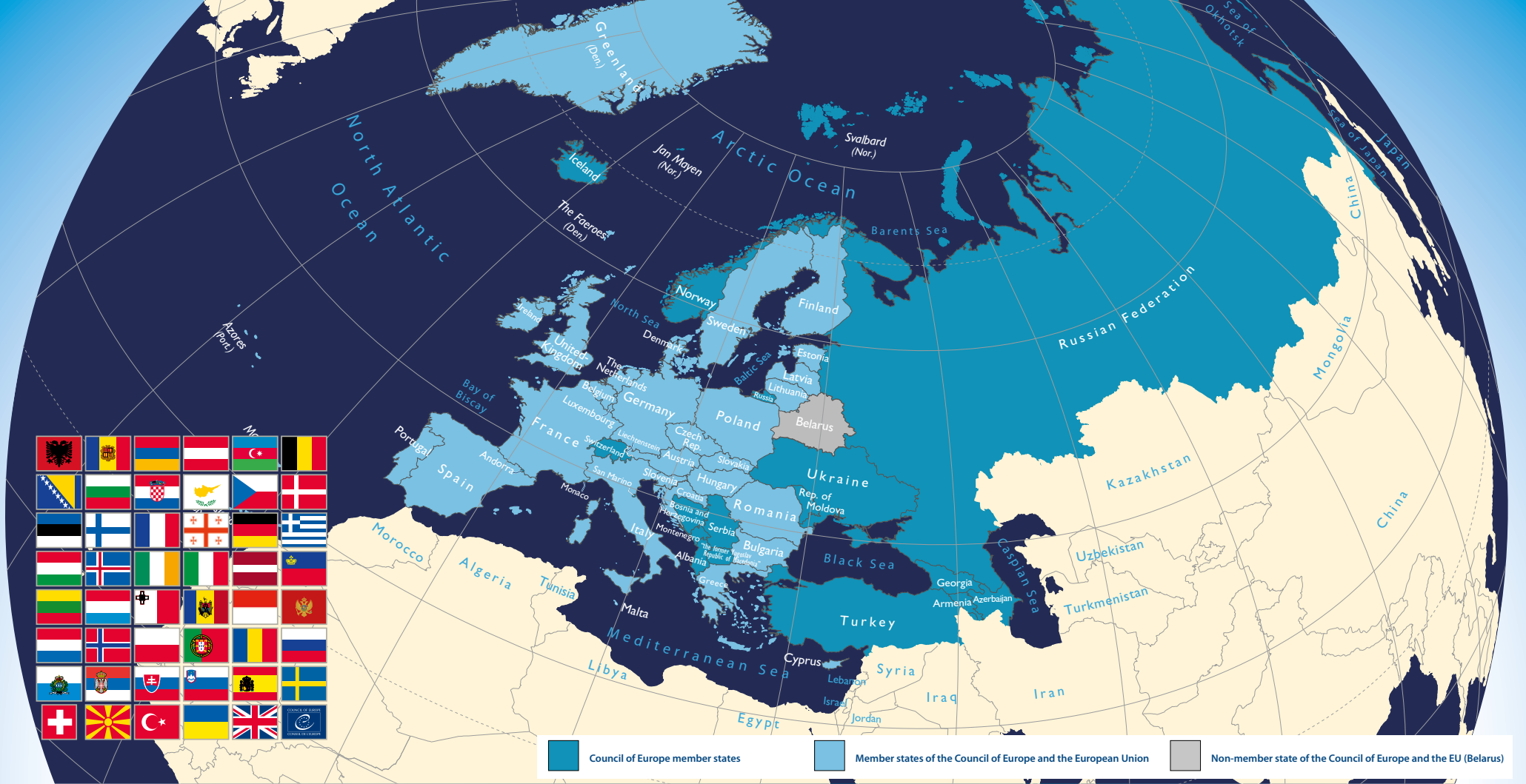

İNSAN HAKLARI VE
DEMOKRASIYI
YAYGINLAŞTIRAN ORTAKLAR

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Birbirinden ayrı kuruluşlar olan Avrupa Konseyi ile Avrupa Birliği'nin (AB) birbirini tamamlayan farklı rolleri vardır.

- Avrupa Konseyi 47 üye ülkesiyle birlikte insan haklarını ve demokrasiyi Avrupa kıtasında ve ötesinde güçlendirmeye çalışmaktadır.
- AB belirli politika alanlarında mevzuatı ve uygulamaları uyumlaştırarak 28 üye ülkesini ekonomik ve siyasi açıdan birbirine yakınlaştırmaktadır.
- Tüm AB üyeleri aynı zamanda Avrupa Konseyi'nin de üyesi olup, AB, Avrupa Konseyi'nin tüm faaliyetlerinde esas alınan temel değerleri paylaşır.
- İki kuruluş ortak çıkarlarının yer aldığı, özellikle de Avrupa'da ve Avrupa'nın komşu bölgelerinde insan haklarını ve demokrasiyi yaygınlaştırmak için yakın bir işbirliği içinde çalışırlar.
- Avrupa Birliği ile Avrupa Konseyi, aralarındaki işbirliği sayesinde birbirlerinin güçlü yanlarından yararlanır ve böylece birbirlerinin çalışmalarını desteklerler.

AVRUPA KONSEYİ'NİN 47 ÜYE ÜLKESİ

Arnavutluk, Andorra, Ermenistan, Avusturya, Azerbaycan, Belçika, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Gürcistan, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Letonya, Lihtenştayn, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Moldova Cumhuriyeti, Monako, Karadağ, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Rusya Federasyonu, San Marino, Sırbistan, Slovak Cumhuriyeti, Slovenya, İspanya, İsveç, İsviçre, "Makedonya Eski Yugoslav Cumhuriyeti", Türkiye, Ukrayna, Birleşik Krallık.

AVRUPA BİRLİĞİNİN 28 ÜYE DEVLETİ

Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İrlanda, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Hollanda, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovak Cumhuriyeti, Slovenya, İspanya, İsveç, Birleşik Krallık.

İŞBİRLİĞİ UYGULAMASI

DÜZENLİ ARALIKLARLA YAPILAN ÜST DÜZEY SİYASİ DİYALOG

■ Son yıllarda Avrupa Konseyi ile AB arasında düzenli aralıklarla yapılan üst düzey istişarelerde Rusya, Türkiye ve Ukrayna'daki siyasi gelişmelerin yanı sıra, AB ülkelerindeki anayasal değişiklikler ve Avrupa'nın tümünde Romanların durumu gibi konular ele alınmıştır.

■ Aynı zamanda, Avrupa Konseyi'nin Parlamenter Asamblesi ve Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi ile Avrupa Parlamentosu ve Bölgeler Komitesi arasında da daha yakın bir işbirliği gelişmiştir.

■ Avrupa Konseyi ve AB yetkilileri arasında, ayrımcılıkla mücadele, insan kaçakçılığı, çocuk hakları, kadınlara karşı şiddet, yargının bağımsızlığı ve verimli işleyişi, yolsuzluk, para aklama, siber suçlar ve veri koruma da dahil olmak üzere, özellikle de AB'nin daha aktif olmaya başladığı ve Avrupa Konseyi standartlarının mevcut olduğu alanlarda günlük temaslar yoğunlaşmıştır.

■ İki kuruluş aynı zamanda AB'nin ilgi duyduğu ancak bir politika oluşturmada daha az rol sahibi olduğu, internet yönetişimini de kapsayacak şekilde, medya özgürlüğü ve ifade özgürlüğü alanlarında düzenli bir ilişki içindedir.

■ Avrupa Birliğinin Viyana'daki Temel Haklar Kurulu özellikle de bilgi paylaşımı ve ortak yayınlar yoluyla Avrupa Konseyi ile güç birliği içine girmektedir.

SAHADA İŞBİRLİĞİ

■ Gerek Avrupa Birliği gerekse AB'nin pek çok Avrupa başkentinde büroları vardır. Bu bürolar birbirleriyle yakın ilişki içinde olup birbirlerinin çalışmalarını çeşitli biçimlerde desteklerler. Bu çalışmalar özellikle de pek çok ortak Avrupa Konseyi/AB işbirliği programlarının uygulandığı, Azerbaycan ve Türkiye de dahil olmak üzere, Doğu ve Güneydoğu Avrupa ülkelerinde gerçekleştirilmektedir.

■ Brükseldeki Avrupa Konseyi İrtibat Bürosu ve Strazburg'daki Avrupa Konseyi AB Delegasyonu bu kuruluşlar arasındaki işbirliğinin ve ortaklığın güçlendirilmesine yardımcı olmaktadır.

FARKLI İŞBİRLİĞİ YÖNTEMLERİ

AVRUPA STANDARTLARININ YAYGINLAŞTIRILMASI

■ Bir dizi Avrupa Konseyi sözleşmesi, üye ülkelerin yanı sıra AB için bir bütün olarak bağlayıcıdır ve AB bu sözleşmelerin daha da geliştirilmesine yönelik çalışmalara katılır. AB, üye ülkelerini – ve dünyanın çeşitli yerlerindeki üçüncü ülkeleri—aralarında siber suçlar, veri koruma ve kadınlara karşı şiddetle ilgili olanlar da dahil olmak üzere Avrupa Konseyi sözleşmelerini imzalamaya ve uygulamaya teşvik eder. Bu da ortak Avrupa standartlarının oluşturulup tüm dünyada yaygınlaştırılmasına yardımcı olmaktadır.

■ AB'nin Lizbon Anlaşması uyarınca Avrupa Konseyi'nin en önemli sözleşmesi olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini kabul etmesi tüm kıtada insan haklarının korunmasına yönelik büyük bir adımdır. Bu sayede Avrupa vatandaşları AB kararlarına Strazburg'daki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde itiraz edebileceklerdir.

BİLGİ VE BİRİKİMLERİN PAYLAŞILMASI

■ Avrupa Konseyi'nin **Venedik Komisyonu**, yani Hukuk Yoluyla Demokrasi Avrupa Komisyonu, Avrupa'da ve ötesindeki hükümetleri anayasal ve yasal reformlar konusunda bilgilendirir. AB Venedik Komisyonunun çalışmalarına katılır ve düzenli olarak bu kuruluşun görüşlerine atıfta bulunur. Son yıllarda AB ile Venedik Komisyonu arasında, özellikle de Macaristan gibi AB ülkelerindeki ve Türkiye ve Ukrayna gibi AB üyesi olmayan ülkelerdeki anayasal gelişmelerle ilgili olarak düzenli ve günlük üst düzey temaslar yoğunlaşmıştır.

■ AB'nin, ileride Avrupa Konseyi'nin yolsuzluk karşıtı kuruluşu olan **GRECO'ya (Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu)** katılmasına ilişkin görüşmeler de devam etmektedir. Amerika Birleşik Devletleri ve Belarus, üye ülkelerdeki yolsuzluk karşıtı yasaları ve uygulamaları düzenli olarak değerlendiren GRECO'ya üyedirler.

■ Ayrıca, Avrupa Konseyi'nin, Avrupadaki yasal sistemlerin etkililiğine ilişkin veri toplayan ve analiz eden **Adaletin Verimliliğine İlişkin Avrupa Komisyonu CEPEJ** adlı kuruluşu da, AB tarafından yıllık Adalet Puan Tablosu oluşturulması maksadıyla düzenli olarak kullanılmaktadır.

■ AB aynı zamanda Kısmi Anlaşmalar olarak bilinen ve sınırlı sayıda üye ülkenin spesifik alanlarda birlikte çalışmasını sağlayan bir dizi Avrupa Konseyi yapısında da yer almaktadır. Bunlar arasında **Avrupa Odyovizüel Gözlemevi, İlaç Kalitesi Avrupa Müdürlüğü** ve uyuşturucu suistimali ve uyuşturucu kaçakçılığıyla mücadele eden **Pompidou Grup** gibi kuruluşlar da yer almaktadır.

UYUMUN İZLENMESİ

■ Avrupa Konseyinde aynı zamanda, ülkelerdeki spesifik insan hakları konularındaki ilerlemeyi izleyen ve aralarında Avrupa Sosyal Haklar Komitesi, Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) ve Irkçılık ve Hoşgörüsüzlükle ilgili Avrupa Komisyonu (ECRI) gibi çeşitli kuruluşlar da bulunmaktadır.

■ AB, Avrupa Birliğinin genişlemesine ilişkin kararlar da dahil olmak üzere, dış politikasına şekil vermek için Avrupa Konseyi'nin topladığı bilgilerden yararlanır. Avrupa Konseyi'nin izleme çalışmaları da AB içerisinde üzerinde durulması gereken konuların öne çıkarılmasına yardımcı olur.

ULUSAL MAKAMLARA YARDIMCI OLMAK

Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği Avrupa'nın tümünde ve komşu ülkelerde insan hakları ve demokrasi standartlarının yükseltilmesine yardımcı olacak çok geniş bir yelpazeyi kapsayan ortak programlar yürütürler. Bu programlar belirli bir ülkeye özgü, bölgesel veya çok taraflı programlar olabilir. Bu ortak programları daha stratejik ve uzun vadeli bir temele oturtmak üzere 2014 yılında, altı yıl içerisinde 200 milyon Euro'ya ulaşacak bir potansiyel bütçeyi öngören yeni bir anlaşma imzalanmıştır.

■ Ortak programlar çeşitli faaliyetler yoluyla yasal ve kurumsal reformları desteklerler. Bunlar, ilgili ülkelerin hükümetleriyle işbirliği içinde gerçekleştirilen eğitim programları, çalıştayları ve seminerleri, uzmanlarca hazırlanan, hükümetleri bilgilendiren raporları, konferansları ve yayınları kapsar.

■ Ortak programlar, Doğu ve Güneydoğu Avrupa, Güney Kafkasya ve Türkiye'nin yanı sıra, Kuzey Afrika, Ortadoğu ve Orta Asyada demokratik istikrarı yaygınlaştırmaya yönelik Avrupa Konseyi projeleri için en büyük ortak finansman kaynağını oluşturur. .

ORTAK PROGRAMLAR: BAZI ÖRNEKLER

İnsan Hakları

Gürcistan'da cezaevleri ve diğer kapalı alanlarda yer alan kurumlarda insan hakları ve sağlık hizmetleri: bu iki yıllık, 3 milyon Euro bütçeli proje, kötü muamele ile ilgili yeni eylem planları, sağlık hizmetleri eğitim kursları ve ilgili personele yönelik rehberler ve zihinsel bozuklukları olan tutukluların şikayetlerini ele alan yeni bir mekanizma oluşturulması gibi tedbirleri de içerecek şekilde, Gürcistan'daki tutukluların durumunu iyileştirmeyi amaçlamaktadır.

Demokrasi

Türkiye'de Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi: bu programla (6.1 milyon Euro), orta eğitim kurumlarında, Avrupa Konseyi'nce geliştirilen şekliyle, demokratik vatandaşlık ve insan hakları ilkelerini açıklayan dört el kitabının hazırlanmasını da içeren yeni bir ders programı oluşturulması amaçlanmaktadır.

Hukukun üstünlüğü

Sırbistan'da yolsuzlukla mücadelede kolluk kuvvetlerinin ve yargının kapasitesinin güçlendirilmesi: bu 1 milyon Euro bütçeli proje, Sırbistan'da yolsuzluğun önlenmesini ve yolsuzlukla başedilmesini destekleyerek, Sırp yargı organlarının Avrupa standartlarına ulaşmasına yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Program yargıda ve kolluk kuvvetlerinde yolsuzluk olasılıklarının bir risk analizinin yanı sıra, mevcut yasaların gözden geçirilmesini ve iyileştirme önerilerini içermektedir.

DİĞER GİRİŞİMLER

■ Diğer Avrupa Konseyi/AB girişimleri Avrupa'nın kültürel çeşitliliğini ve toplumsal hayata katılımı yaygınlaştırmayı ve korumayı amaçlamaktadır.

■ İki kuruluş, Romanların toplumsal yaşama dahil edilmesine yönelik projelerde Avrupa belediyelerini destekleyerek ve Roman arabulucularına yönelik bir eğitim programı geliştirerek Romanların toplumdaki durumunu iyileştirmek için işbirliği yapmaktadır.

■ Kültürlerarası Kentler programı, kültürel çeşitliliğin yönetilmesine ve demokratik katılımın yaygınlaştırılmasına yardımcı olmak için bir Avrupa kentler ağı oluşturmaktadır. Avrupa Konseyi-AB Gençlik Ortaklığı, Avrupa'da gençlerin toplum yaşamına dahil edilmesinin ve katılımının güçlendirilmesinin yanı sıra, gençlerin çalışmalarının daha iyi takdir edilmesini ve bu çalışmaların kalitesinin iyileştirilmesini amaçlamaktadır.

■ Ölüm Cezasına Karşı Avrupa Günü, Avrupa Diller Günü, Avrupa Medeni Haklar Adaleti Günü, Avrupa Mirası Günleri ve Kültürel Rotalar programı Avrupa Konseyi ile AB'nin ortaklaşa yürüttükleri diğer girişim örnekleridir.

İlk kez 1955 yılında Avrupa Konseyince oluşturulan Avrupa bayrağı daha sonra 1986 yılında Avrupa Birliği tarafından benimsenmiştir.

www.coe.int

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Kuruluşun 47 üyesinin 28'i Avrupa Birliği üyesidir. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.